

HOF, hāv, n. 8. III. 1) (i fornordiska språket) Tempel. — 2) (nu) a) En regerande furstes omgifning och personliga tjänare. *Konungen, drottningen, åtföljd af hela sitt h. Embets- eller tjänsteman vid hofvet. Hålla h. sades* fordom om konungen, då han någon tid med sin omgifning vistades på ett ställe, der ortens inbyggare då infunno sig, för att få rättegångsmål af dömda, besvär afhulpa, o. s. v. Brukas äfven nu, men i annan mening och alltid med tillägg af ett adjektiv, t. ex.: *Napoleon höll ett lysande h.*, hade många hofstjenare och utbredde mycken ståt och prakt omkring sig. — b) Det ställe, der en regerande furste vistas. *På, vid hofvet. Vara befalld på hofvet. Gå till hofs. Vara vid hofvet*, hafva embete, tjänst hos konungen personligen. — c) Regenten och hans råd. *Få en order ifrån hofvet. Han fruktar att missgaga hofvet. Stå väl vid hofvet.* — d) En furstes regering, kabinet, med afseende på förhållandena till utländska makter. *Ryska, svenska, engelska hofvet. Dessa trenne h. halva kommit öfverens om att . . . — 3) (under medeltiden) a) (i politiskt afseende) Herredag. — b) Större kongliga högtidligheter, såsom tornerspel o. d. — Ss. *H-bal, -betjening, -betjent, -etikett, -fest, -herre, -hushållning, -kansli, -kock, -konditor, -konsert, -musik, -målarre, -ränker, -sed, -stall, -sysla, -teater, -tjenare, -tjänst.**

HOFARTIKLAR, m. 2. pl. Särskilt lag, som fordom var gällande för ordningen vid hofvet.

HOFBAGARE, hāv'vågare, m. 8. Bagare, antagen att baka bröd för hofvets räkning.

HOFBAGERI, n. 8. Bageri, inrättadt i och för ett hofs räkning.

HOFBUSS, m. 2. (fam.) Hofman.

HOFCEEMONIEL, hāv'seremoniäl, n. 8. o. 8. Ceremoniel, antaget vid ett hof.

HOF CIRKEL, hāv'si'rrk'l, m. 2. pl. — *cirklar*. 1) Sällskapskrets vid ett hof. — 2) *H-n*, de högre af hofpersonalen, som närmast omgifva fursten och hans familj.

HOFDAG, m. 2. Se *Courdag*.

HOFDAM, hāv'dām, f. 8. Fruntimmer, som tillhör en furstlig persons sällskapsomgifning, samt bor och spisar på slottet.

HOFDRÄGT, c. 8. Särskilt drägt, föreskrifven för de personer vid ett hof, som icke bära något slags uniform eller hof-livré.

HOFDRÄNG, m. 2. Fordom bruklig benämning på en del af de kongliga hustrupperna.

HOF EKONOMI, hāv'vakanāmi, f. 8. Hushållsväsendet vid ett hof.

HOFFOLK, n. sing. Personer, som äro anställda vid ett hof, jemte deras familjer. Brukas icke om lägre hofstjenare.

HOFFRÖKEN, f. 2. pl. — *frökmar*. Ogift adligt fruntimmer, som hör till en furstins sällskapsomgifning, af lägre rang än hofdamerna.

HOFFURIR, hāv'furi'r, m. 8. Hofstjenare, som ombesörjer de till hofvet ankommande gästers bekvämlighet, förkunnar gala och hofsorg, bjuder till hoffester, och har uppsigt öfver ordningen bland hof- och livrabetjeningen vid uppvaktningar, o. s. v.

HOFFÖRGYLLARE, m. 8. 1) Förgyllare, antagen att verkställa de till hans yrke hörande arbeten, som förekomma vid ett hof. — 2) (fig.) Person, som söker gifva vacker färg åt alla en regeringens åtgärder.

HOFFÖRTÄRINGSLISTA, f. 1. Lista, upp-

tagande de dagliga utgifterna för förtäringen vid en furstes hof.

HOFGUNST, f. sing. Gunst, hvori en person står hos en regent eller någon af dess familj.

HOFHAMMARE, höv'håmmare, m. 8. (af *Hof*, I.) Ett slags verktyg, som hofslagare begagna vid hästars skoning.

HOFHÅLLNING, hāv'hållning, f. 2. 1) (i äldre tider) En furstes vistande på ett ställe med sitt hof. *Hertigen hade sin h. i Nyköping.* — 2) Ett hofs underhåll. *En kostsam h. H-en uppstular stora summor.*

HOFINKÖPARE, m. 8. Person, som har befattning att köpa in förnödenheterna för ett hofs ekonomi.

HOFINTENDENT, hāv'vinntändnānt, m. 8. (i Sverige) Hofembetsman, som förestår kongl. museum. *Förste h.*, som har befattning med konungens ekonomi. — *Ss. H-sembeta.*

HOFJERN, höv'jär'n, n. 8. (hofsl.) Verkjern, att undersöka hofven på en häst vid sömstickningar.

HOFJUNKARE, m. 8. Hofstjeneman, hvars befattning isynnerhet är att skära för vid den kongliga taffeln.

HOFJÄGARE, m. 8. Jägare, som har uppsigt öfver jagtparker, hvilka tillhöra ett hof.

HOFJÄGMÄSTARE, m. 8. 1) Hofstjeneman, som har öfverinsende öfver jägeristaten vid ett hof. *Förste h.*, chef för kongl. hofjägeristaten. — 2) Hederstitel, som af konungen tilldelas förtjenta jägmästare.

HOFKALENDER, hāv'kalā'nd'r, m. 2. pl. — *lendar*. Kalender, som upptager alla regerande furstar med deras familj och anförvänder.

HOFKAMRER, hāv'kvamrer, m. pl. — *kamrerare*. Hofstjeneman, som har om hand kassan för ett hofs ekonomi och förer räkenskaperna. [-camrerare, -camrer.]

HOFKANSLER, hāv'kvanslä'r, m. 8. Embetsman, som i Sverige (före 1840) hade uppsigt öfver tryckfriheten. — *Ss. H-sembeta.* [-canzler, -canceller.]

HOFKAPPELL, hāv'kvapäll, n. 8. o. 8. 1) Särskilt kyrka för en furstes hof. Äfv. Slottskyrka. — 2) Benämning i Sverige på kongl. teaterns orkester, hvilken är skyldig att tjänstgöra vid kongl. hofvet, då musik der behöfves. [-ca-.]

HOFKAPPELLAN, hāv'kvapällān o. hāv'kvapällān, m. 8. (ford.) Prest, som tjänstgjorde vid ett hofkapell. [-ca-.]

HOFKARL, m. 2. Se *Hofman*.

HOFKAVALJER, hāv'kvavalljār, m. 8. Person, som förrättar en kammarherres tjänst hos en icke regerande furste.

HOFKLINGA, höv'kli'ngga, f. 1. Se *Hoffjern*. **HOFKOMPLIMENTER**, hāv'kvāmplimāng'r, m. 8. (fig.) Högst artiga komplimenter, men utan all mening. [-com-.]

HOFKONSISTORIUM, hāv'kvānnsistoriūm, n. 8. pl. — *rier*. Särskilt konsistorium för hofför-samlingen och garnisonsförsamlingarna i huvudstaden, bestående af öfverhofpredikanten, de ordinarie hofpredikanterna och pastorerna vid de tre gardesregementena, Svea artilleri och Skeppsholms församling.

HOFKRANS, höv'krāns, m. 2. Nedersta delen af en hästhof.

HOFLAKEJ, hāv'vlakāj, m. 8. Hofstjenare, som passar upp vid en furstlig persons taffel, o. s. v.

HOFLEFNAD, m. sing. Det lefnadssätt, som vanligen föres vid hof.